

ურთიერთგაგების მემორანდუმი

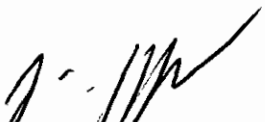
საქართველოს მთავრობა,

შპს „ლარსიენერჯი“,

სს „ელექტროენერგეტიკული სისტემის კომერციულ ოპერატორს“

თარიღი: 15 აგვისტო, 2015 წ.

თბილისი, საქართველო

წარმოდგენილი ურთიერთგაგების მემორანდუმი (შემდგომში „მემორანდუმი“) დადებულია შემდეგ მხარეებს შორის:

საქართველოს მთავრობა (შემდგომში „მთავრობა“), წარმოდგენილი საქართველოს ენერჯეტიკის მინისტრის კახა კალაძის მიერ;

შპს „ლარსინენჯი“ (შემდგომში „კომპანია“), ს/კ: 405094044, წარმოდგენილი დირექტორის გიორგი გოგავას (პ/ნ 01024007590) მიერ;

სს „ელექტროენერჯეტიკული სისტემის კომერციული ოპერატორი“ (შემდგომში „ესკო“), წარმოდგენილი გენერალური დირექტორის ვახტანგ ამბოკაძის მიერ;

დებენ წინამდებარე მემორანდუმს შემდეგზე:

განმარტებები

1. წინამდებარე მემორანდუმში გამოყენებულ ტერმინებს აქვს შემდეგი მნიშვნელობა:
  - 1.1. „ხელშეკრულება“ ნიშნავს მემორანდუმის დანართი N4-ით განსაზღვრულ დოკუმენტს.
  - 1.2. „საშენებლო ფაზა“ ნიშნავს დროის პერიოდს ხელშეკრულების გაფორმებიდან ელექტროსადგურის ექსპლუატაციაში მიღებამდე, რა პერიოდშიც კომპანია ვალდებულია განახორციელოს საშენებლო საქმიანობა, მაგრამ არაუმეტეს მემორანდუმის დანართი N3-ით განსაზღვრული საშენებლო ფაზის ვადისა.
  - 1.3. „საშენებლო გარანტია“ ნიშნავს საშენებლო ფაზის ფარგლებში კომპანიის მიერ ნაკისრი ვალდებულებების შესრულების უზრუნველყოფის მიზნით მის მიერ საქართველოს მთავრობის სასარგებლოდ წარმოდგენილ საბანკო გარანტიას.
  - 1.4. „დღე/დღეები“ ნიშნავს კალენდალურ დღეებს.
  - 1.5. „ელექტროსადგური“ ნიშნავს ჰიდროელექტროსადგურს, რომელიც განმარტებულია მემორანდუმის დანართი N1-ით.
  - 1.6. „ელექტროენერჯის გარანტირებული შესყიდვის ხელშეკრულება“ ნიშნავს პირდაპირ ხელშეკრულებას, რომელიც მემორანდუმის შესაბამისად იდება კომპანიასა და „ესკო“-ს შორის.
  - 1.7. „საინვესტიციო ხარჯი“ ნიშნავს მემორანდუმის შეწყვეტამდე პროექტის განხორციელებისათვის გაწეულ ხარჯს.
  - 1.8. „სამინისტრო“ ნიშნავს საქართველოს ენერჯეტიკის სამინისტროს.
  - 1.9. „წინასაშენებლო ფაზა“ ნიშნავს დროის პერიოდს წინამდებარე მემორანდუმის ძალაში შესვლიდან საშენებლო ფაზის დაწყებამდე, რა პერიოდშიც კომპანია ვალდებულია განახორციელოს წინასაშენებლო საქმიანობა, მაგრამ არაუმეტეს მემორანდუმის დანართი N3-ით განსაზღვრული წინასაშენებლო ფაზის ვადისა.
  - 1.10. „მხარეები“ ნიშნავს მთავრობას, კომპანიას და „ესკო“-ს ერთობლივად.
  - 1.11. „ძირითადი მხარეები“ ნიშნავს მთავრობასა და კომპანიას.
  - 1.12. „პროექტი“ ნიშნავს ტექნიკურ-ეკონომიკური განხორციელებადობის კვლევის, გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანალიზის მომზადებას და მემორანდუმის დანართი N1-ით განსაზღვრული ელექტროსადგურის მშენებლობას, ფლობასა და ოპერირებას.
  - 1.13. „სახელმწიფო“ ნიშნავს საქართველოს.
  - 1.14. „ელექტროსადგურის ტექნიკური პარამეტრები“ ნიშნავს მემორანდუმის დანართი N1-ით განსაზღვრულ ელექტროსადგურის ადგილმდებარეობას, მდინარის ნიშნულებს, დადგმულ სიმძლავრეს, წლიურ გამომუშავებას და პროექტის

სავარაუდო ინვესტიციას, რომელიც შესაძლოა შეიცვალოს მხარეთა შეთანხმებით, განხორციელებული ტექნიკურ-ეკონომიკური კვლევების შედეგად, მემორანდუმის დანართ N1-ში ცვლილების შეტანის გზით, რომელიც გაფორმდება დანართი N4-ით გათვალისწინებულ ხელშეკრულებასთან ერთად.

- 1.15. „ტექნიკურ-ეკონომიკური განხორციელებადობის კვლევა“ ნიშნავს კომპანიის მიერ მოსამზადებელ კვლევას/ანგარიშს, რომელიც უნდა შეიცავდეს მემორანდუმის დანართ N2-ით განსაზღვრულ დოკუმენტებს და რომელიც უნდა ადასტურებდეს პროექტის განხორციელების ტექნიკურ, ეკონომიკურ, ფინანსურ და იურიდიულ მიზანშეწონილობას ან მიზანშეუწონლობას.

მიზანი

2. მემორანდუმის მიზანს წარმოადგენს კომპანიის მიერ, საკუთარი სახსრებით, მშენებლობა, ფლობა, ოპერირების პრინციპის საფუძველზე პროექტის განხორციელება საქართველოს კანონმდებლობისა და ამ მემორანდუმით განსაზღვრული პირობების შესაბამისად.

წინასამშენებლო ფაზა

3. კომპანია წინასამშენებლო ფაზის განმაჯობაში მემორანდუმის დანართ N1, N2 და N3-ში განსაზღვრული ვადებისა და პირობების შესაბამისად ვალდებულია:
  - 3.1. განსაზღვროს პროექტისათვის საჭირო ან/და მისი ზემოქმედების ქვეშ მოქცეული მიწის ნაკვეთები და მათი ადგილმდებარეობა;
  - 3.2. ჩაატაროს და დაასრულოს სრული ტექნიკურ-ეკონომიკური განხორციელებადობის კვლევა მემორანდუმის დანართი N2-ით განსაზღვრულ ვადებში (მემორანდუმით განსაზღვრული ელექტროსადგურის ტექნიკური პარამეტრების ფარგლებში), და წარუდგინოს ის სამინისტროს;
  - 3.3. დაასრულოს გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში და წარუდგინოს ის საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს და სამინისტროს;
  - 3.4. ჩაატაროს საჯარო განხილვები და წარუდგინოს შედეგები საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს და სამინისტროს
  - 3.5. სამინისტროს წარუდგინოს მთავრობისთვის წარსადგენი წინადადება ელექტროსადგურის მშენებლობის თაობაზე მემორანდუმით განსაზღვრული ელექტროსადგურის ტექნიკური პარამეტრების ფარგლებში.
4. იმ შემთხვევაში, თუ კომპანია მემორანდუმის მე-3 მუხლის 3.1-3.5 ქვეპუნქტებით განსაზღვრული ვალდებულებების შესრულების შედეგად გადაწყვეტს ელექტროსადგურის მშენებლობას, მან მთავრობას უნდა წარუდგინოს წინადადება დანართი N2-ით განსაზღვრულ ვადაში, რომელიც უნდა შეიცავდეს შემდეგს:
  - 4.1. კომპანიის გადაწყვეტილებას შესაბამისი ელექტროსადგურის მშენებლობაზე;
  - 4.2. სრულ ტექნიკურ პარამეტრებს, ელექტროსადგურის დადგმული სიმძლავრისა და წლიური გამომუშავების ჩათვლით;
  - 4.3. ელექტროსადგურის განლაგების ზუსტ კოორდინატებს და მდინარის ნიშნულებს;
  - 4.4. პროექტის განხორციელებისათვის საჭირო ინვესტიციის სავარაუდო ოდენობას;
  - 4.5. სრულ ტექნიკურ-ეკონომიკური განხორციელებადობის კვლევას;
  - 4.6. გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშს (საჯარო განხილვების შედეგებით).
5. თუ ტექნიკურ-ეკონომიკური განხორციელებადობის კვლევის შედეგების ან/და გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის საფუძველზე აღმოჩნდება, რომ

ელექტროსადგურის მშენებლობა და ოპერირება კომპანიისათვის ტექნიკურად ან/და ეკონომიკურად არ არის მიზანშეწონილი, კომპანია საკუთარი შეხედულებისამებრ მიიღებს გადაწყვეტილებას პროექტის განხორციელების თაობაზე და შესაბამის შეტყობინებას წარუდგენს მთავრობას, მისთვის მემორანდუმის მე-4 მუხლით გათვალისწინებული შეთავაზების წარდგენამდე.

6. კომპანიის მიერ წინადადების წარდგენიდან არაუგვიანეს 3 თვეში მთავრობამ უნდა განიხილოს და მიიღოს გადაწყვეტილება ელექტროსადგურის მშენებლობასთან დაკავშირებით კომპანიის მიერ წარდგენილი წინადადებების შესაბამისად. თუ მთავრობის გადაწყვეტილება დადებითია, ძირითადი მხარეები მთავრობის მიერ გადაწყვეტილების მიღებიდან 1 თვის ვადაში ხელს აწერენ ხელშეკრულებას.

სამშენებლო ფაზა

7. კომპანია სამშენებლო ფაზის განმავლობაში ვალდებულია:
  - 7.1. მოიპოვოს პროექტის განხორციელებისათვის საჭირო ან/და პროექტის არეალში მოქცეულ მიწის ნაკვეთებზე შესაბამისი უფლებები;
  - 7.2. დაიწყოს ელექტროსადგურის მშენებლობა მშენებლობის ნებართვის საფუძველზე საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად მემორანდუმის დანართი N3-ით განსაზღვრულ ვადაში;
  - 7.3. ააშენოს ელექტროსადგური ელექტროსადგურის ტექნიკური პარამეტრების მიხედვით და უზრუნველყოს მისი ექსპლუატაციაში მიღება მემორანდუმის დანართი N3-ით განსაზღვრულ ვადაში;
  - 7.4. უზრუნველყოს პროექტის ეფექტური განხორციელებისათვის საჭირო ფულადი სახსრების მოზიდვა;
  - 7.5. უზრუნველყოს მშენებლობა საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრული უსაფრთხოების, გარემოს დაცვის და სხვა სტანდარტების შესაბამისად;
  - 7.6. კომპანია ვალდებულია სამშენებლო პროცესის მონიტორინგის მიზნით საკუთარი ხარჯებით უზრუნველყოს საქართველოს მთავრობის, სამინისტროს, საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს ან/და სხვა ნებისმიერი უფლებამოსილი სახელმწიფო დაწესებულების სრული და თავისუფალი წვდომა პროექტის განხორციელების არეალზე;
  - 7.7. მოთხოვნის შემთხვევაში, კომპანია ვალდებულია საკუთარი ხარჯებით უზრუნველყოს სამშენებლო მასალების ხარისხის და მშენებლობის უსაფრთხოების მონიტორინგი.
8. სამშენებლო გარანტია
  - 8.1. სამშენებლო ფაზის უზრუნველყოფის მიზნით, კერძოდ, მშენებლობის ნებართვის საფუძველზე ელექტროსადგურის მშენებლობის დაწყების და მემორანდუმის დანართი N3-ით განსაზღვრული ექსპლუატაციაში მიღების უზრუნველსაყოფად, ხელშეკრულების ხელმოწერის დღეს კომპანიამ მთავრობის სასარგებლოდ უნდა წარმოადგინოს სამშენებლო გარანტია ასაშენებელი ელექტროსადგურის დადგმული სიმძლავრის მიხედვით, 100 მეგავატი სიმძლავრის ჩათვლით - ყოველი მეგავატისათვის 100 000 (ასი ათასი), ხოლო 100 მეგავატზე მეტი სიმძლავრის შემთხვევაში - ყოველი მეგავატისათვის 50 000 (ორმოცდაათი ათასი) აშშ დოლარის ან მისი ეკვივალენტის ევროში ოდენობით. კომპანიის მიერ წარმოდგენილი სამშენებლო გარანტია ძალაში რჩება მემორანდუმის დანართი N3-ით განსაზღვრული ელექტროსადგურის ექსპლუატაციაში მიღების დღიდან 5 თვის განმავლობაში. კომპანიის მიერ წარმოდგენილი სამშენებლო გარანტია უნდა იყოს გაცემული სახელმწიფოს მიერ

ლიცენზირებული ბანკის ან „ეკონომიკური თანამშრომლობისა და განვითარების ორგანიზაციის“ (OECD) წევრი ქვეყნის ბანკის მიერ.

- 8.2. კომპანიის მიერ მემორანდუმის დანართი N3-ით განსაზღვრული მშენებლობის ნებართვის საფუძველზე მშენებლობის დაწყების ვადის დარღვევა გამოიწვევს კომპანიის დაჯარიმებას ყოველი ვადაგადაცილებული დღისათვის მთლიანი სამშენებლო გარანტიის 1.5%-ის ოდენობით. ამასთან, კომპანიამ დაკისრებული ჯარიმა უნდა გადაიხადოს სამინისტროსგან მოთხოვნის მიღებიდან 15 დღის განმავლობაში. კომპანიის მიერ დაკისრებული ჯარიმის გადახდის შემთხვევაში სამშენებლო გარანტია შემცირდება გადახდილი ჯარიმის ოდენობით.
- 8.3. კომპანიის მიერ მემორანდუმის დანართი N3-ით განსაზღვრული ელექტროსადგურის ექსპლუატაციაში მიღების ვადის დარღვევა გამოიწვევს კომპანიის დაჯარიმებას მთლიანი სამშენებლო გარანტიის 1.5%-ის ოდენობით ყოველი ვადაგადაცილებული დღისათვის. ამასთან, კომპანიამ დაკისრებული ჯარიმა უნდა გადაიხადოს სამინისტროსგან მოთხოვნის მიღებიდან 15 დღის განმავლობაში. კომპანიის მიერ დაკისრებული ჯარიმის გადახდის შემთხვევაში სამშენებლო გარანტია შემცირდება გადახდილი ჯარიმის ოდენობით.
- 8.4. თუ იმ დროისათვის, როდესაც ჯარიმის ოდენობა მიაღწევს თავდაპირველად წარმოდგენილი სამშენებლო გარანტიის ოდენობის 50%-ს, პროექტის განხორციელების პროგრესი დანართი N1-ით განსაზღვრული სავარაუდო ინვესტიციის სულ ცოტა 60 (სამოცი) %-ს შეადგენს, ძირითადი მხარეები უნდა შეთანხმდნენ ვადის გაგრძელებაზე, რის შედეგადაც შესაბამისად გაგრძელდება ელექტროსადგურის ექსპლუატაციაში მიღების ვადა.
- 8.5. მთავრობა უფლებამოსილია სამშენებლო გარანტიით გათვალისწინებული თანხა გამოითხოვოს სრულად ან ნაწილობრივ შემდეგ შემთხვევებში, თუ:
  - ა) კომპანია მემორანდუმის 8.2 და 8.3 მუხლების შესაბამისად დაკისრებული ჯარიმის გადახდაზე უარს აცხადებს - გადაუხდელი ჯარიმის ოდენობით.
  - ბ) მთავრობა მე-14 მუხლის შესაბამისად წყვეტს მემორანდუმს - სამშენებლო გარანტიის სრული მოცულობით, გარდა მემორანდუმის 14.1 და 14.6 ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული შემთხვევისა.

ზოგადი დებულებები

9. ელექტროსადგურის ექსპლუატაციაში მიღებიდან ათი წლის განმავლობაში („საწყისი ექსპლუატაციის პერიოდი“), ელექტროსადგურის ფაქტობრივი წლიური გამომუშავების რეალიზაცია სრულად უნდა განხორციელდეს ექსკლუზიურად „ესკო“-ზე, მასთან გაფორმებული ელექტროენერჯის გარანტირებული შესყიდვის ხელშეკრულების შესაბამისად მიერთების წერტილში ტარიფით 5.4 (ხუთი მთელი ოთხი მეათედი) აშშ ცენტი 1 კვტ/სთ, დამატებითი ღირებულების გადასახადის (დღგ) გარეშე.
10. „ესკო“-ს გადახდისუნარიობის, გაკოტრების ან ლიკვიდაციის და მისი ფუნქციების, კანონმდებლობის ან სხვა საფუძველით, სხვა პირისათვის გადაცემის შემთხვევაში, მთავრობა ვალდებულია, თავისი კომპეტენციის ფარგლებში უზრუნველყოს, ამ მემორანდუმისა და „ესკო“-სთან გაფორმებული ხელშეკრულების ფარგლებში არსებული უფლებებისა და მოვალეობების სხვა პირისათვის (პირებისათვის) გადაცემა, რომელიც საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად სრულად ან ნაწილობრივ განახორციელებს „ესკო“-ს ფუნქციებს საქართველოს ენერჯეტიკულ სექტორში.

11. მხარეები თანხმდებიან, რომ კომპანიის მიერ საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით გაცხადებული წლიური გენერაციის ოდენობა გათვალისწინებული იქნება შესაბამისი წლის ელექტროენერგიის (სიმძლავრის) ბალანსში და მოხდება მისი სრული გენერაცია, გარდა დისპეჩერიზაციის ხელშეკრულებით გათვალისწინებული შემთხვევებისა.

მხარეთა ვალდებულებები

12. პროექტის განხორციელების მიზნით, წინამდებარე მემორანდუმის და საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად, კომპანია ვალდებულია:
- 12.1. უზრუნველყოს პროექტის განხორციელება;
  - 12.2. შეინარჩუნოს ელექტროსადგურის ელექტროსადგურის ტექნიკური პარამეტრების ფარგლებში;
  - 12.3. უზრუნველყოს, რომ პროექტის განხორციელების პერიოდში, პროექტზე დასაქმებულთა სულ ცოტა 80% (მენეჯმენტის და ექსპერტების გარდა) იყოს საქართველოს მოქალაქე.
13. პროექტის განხორციელების მიზნით, წინამდებარე მემორანდუმის და საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად, მთავრობა თავისი კომპეტენციის ფარგლებში ვალდებულია:
- 13.1. მაქსიმალურად დაეხმაროს კომპანიას პროექტის განხორციელების პროცესში, მათ შორის შესაბამისი დახმარება გაუწიოს საჭირო ნებართვებისა და ლიცენზიების გაცემასთან დაკავშირებით, იმ პირობით, რომ კომპანია სრულად დააკმაყოფილებს საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებულ მოთხოვნებს;
  - 13.2. უზრუნველყოს პროექტის განხორციელებისთვის საჭირო სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული მიწის ნაკვეთების კომპანიისათვის საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად ნორმატიულ ფასად გადაცემა, იმ პირობით, რომ კომპანია სრულად დააკმაყოფილებს საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებულ მოთხოვნებს;

მემორანდუმის შეწყვეტა

14. მთავრობა უფლებამოსილია ცალმხრივად, კომპანიისათვის გაგზავნილი შეტყობინების საფუძველზე შეწყვიტოს მემორანდუმი შემდეგ შემთხვევებში, თუ:
- 14.1. კომპანია დაარღვევს დანართი N2-ით გათვალისწინებულ გრაფიკს და ეს დარღვევა გაგრძელდება ჯამში 30 დღეზე მეტი ვადით;
  - 14.2. 8.2 პუნქტით გათვალისწინებული ჯარიმის ოდენობა მიაღწევს თავდაპირველად წარმოდგენილი სამშენებლო გარანტიის ოდენობის 50%-ს ან მეტს;
  - 14.3. 8.3 პუნქტით გათვალისწინებული ჯარიმის ოდენობა მიაღწევს თავდაპირველად წარმოდგენილი სამშენებლო გარანტიის ოდენობის 50%-ს ან მეტს და პროექტის განხორციელების პროგრესი დანართი N1-ით განსაზღვრული სავარაუდო ინვესტიციის 60 (სამოცი) %-ზე ნაკლებია;
  - 14.4. კომპანია დაარღვევს მხარეთა მიერ 8.4 პუნქტის შესაბამისად განსაზღვრულ გაგრძელებულ ვადას.
  - 14.5. ფორს-მაჟორი გრძელდება 120 დღეზე მეტი ვადით;
  - 14.6. მთავრობის მიერ მემორანდუმის მე-6 მუხლის შესაბამისად დადებითი გადაწყვეტილების მიღების მიუხედავად, ხელი არ მოეწერა ხელშეკრულებას;

15. მთავრობის მიერ ამ მემორანდუმის მე-14 მუხლის შესაბამისად მემორანდუმის შეწყვეტა გამოიწვევს შემდეგს:
- 15.1. სახელმწიფოს უსასყიდლოდ გადაეცემა უფლებები (მათ შორის საკუთრების უფლება) პროექტის განხორციელებისთვის საჭირო ან მისი ზემოქმედების ქვეშ მოქცეულ მიწის ნაკვეთებზე, რომლებიც გადაცემის მომენტისათვის უნდა იყოს უფლებრივად უნაკლო;
  - 15.2. კომპანიას ჩამოერთმევა პროექტის განხორციელების უფლება;
  - 15.3. კომპანიის ხელთ არსებულ ტექნიკურ-ეკონომიკური განხორციელებადობის კვლევასა და გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშზე, ისევე როგორც პროექტთან დაკავშირებულ ნებისმიერ დოკუმენტსა და ნახაზზე (მათ შორის კომპანიის მიერ შემუშავებულ დოკუმენტებზე) ექსკლუზიური საკუთრების უფლება უსასყიდლოდ გადაეცემა მთავრობას.
16. კომპანია უფლებამოსილია ცალმხრივად, მთავრობისთვის გაგზავნილი შეტყობინების საფუძველზე შეწყვიტოს მემორანდუმი შემდეგ შემთხვევებში, თუ:
- 16.1. მთავრობა ვერ ასრულებს მემორანდუმის მე-13 მუხლით ნაკისრ ვალდებულებებს. აღნიშნულის თაობაზე მთავრობას უნდა გაეგზავნოს შეტყობინება ასეთი სახის შეწყვეტამდე 90 დღით ადრე;
  - 16.2. კომპანია იყენებს ამ მემორანდუმის მე-5 მუხლით გათვალისწინებულ უფლებას. აღნიშნულის თაობაზე მთავრობას უნდა გაეგზავნოს შეტყობინება ასეთი სახის შეწყვეტამდე 30 დღით ადრე;
  - 16.3. მემორანდუმის გაფორმებიდან 120 (ასოცი) დღის ვადაში შესაბამის მხარეებს შორის არ გაფორმდება ელექტროენერჯის გარანტირებული შესყიდვის ხელშეკრულება.
17. კომპანიის მიერ ამ მემორანდუმის მე-16 მუხლის შესაბამისად მემორანდუმის შეწყვეტა გამოიწვევს შემდეგს:
- 17.1. სახელმწიფოს უსასყიდლოდ გადაეცემა უფლებები (მათ შორის საკუთრების უფლება) პროექტის განხორციელებისთვის საჭირო ან მისი ზემოქმედების ქვეშ მოქცეულ მიწის ნაკვეთებზე, რომლებიც გადაცემის მომენტისათვის უნდა იყოს უფლებრივად უნაკლო;
  - 17.2. კომპანიას ჩამოერთმევა პროექტის განხორციელების უფლება;
  - 17.3. კომპანიის ხელთ არსებულ ტექნიკურ-ეკონომიკური განხორციელებადობის კვლევასა და გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშზე, ისევე როგორც პროექტთან დაკავშირებულ ნებისმიერ დოკუმენტსა და ნახაზზე (მათ შორის კომპანიის მიერ შემუშავებულ დოკუმენტებზე) ექსკლუზიური საკუთრების უფლება უსასყიდლოდ გადაეცემა მთავრობას;
  - 17.4. კომპანია უფლებამოსილია მოითხოვოს და მიიღოს აუდიტირებული და დოკუმენტირებული საინვესტიციო ხარჯი, გარდა მემორანდუმის 16.2 და 16.3 პუნქტების საფუძველზე მემორანდუმის შეწყვეტისა.
18. მთავრობის ან კომპანიის მიერ ამ მემორანდუმის შეწყვეტა იწვევს მემორანდუმის ყველა მხარისათვის შეწყვეტას და შესაბამისად ელექტროენერჯის გარანტირებული შესყიდვის ხელშეკრულების შეწყვეტას.

მემორანდუმის ცვლილება

19. ცვლილებები

- 19.1. წინამდებარე მემორანდუმის ცალკეული დებულება შეიძლება შეიცვალოს მხარეთა წერილობითი შეთანხმების საფუძველზე;

19.2. იმ შემთხვევაში, თუ ტექნიკურ-ეკონომიკური განხორციელებადობის კვლევისა და გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის მომზადების შემდეგ შეიცვალა ელექტროსადგურის ტექნიკური პარამეტრები, კომპანიის მოთხოვნის საფუძველზე მთავრობა განიხილავს მემორანდუმში ცვლილებების შეტანის საკითხს;

19.3. თუ მემორანდუმის ნებისმიერი დებულება გახდება ბათილი ან ძალადაკარგული, ეს არ იქონიებს გავლენას მემორანდუმის სხვა დებულებებზე.

მარეგულირებელი კანონმდებლობა და დავების მოგვარება

20. წინამდებარე მემორანდუმი რეგულირდება საქართველოს კანონმდებლობით.
21. ნებისმიერი დავა, რომელიც მშვიდობიანი გზით ვერ მოგვარდება მხარეებს შორის, საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად წარედგინება საქართველოს საერთო სასამართლოებს.

ფორს-მაჟორი

22. ფორს-მაჟორი ნიშნავს ნებისმიერ მოვლენას, რომელიც მხარეების გონივრული კონტროლის მიღმაა და მისი წარმოქმნის წინასწარ განჭვრეტა შეუძლებელი იყო მემორანდუმის დადების მომენტისათვის, მათ შორის: ომი, სამოქალაქო ომი, ინტერვენცია, შეიარაღებული კონფლიქტი, ტერორისტული აქტი, რადიაცია, ბიოლოგიური ან ქიმიური დაბინძურება, აფეთქება, ხანძარი, ეპიდემია, ციკლონი, მეწყერი, მეხი, მიწისძვრა, წყალდიდობა, ვულკანის ამოფრქვევა, სხვა სტიქიური უბედურება ან ნებისმიერი მსგავსი მოვლენა.
23. თუ რომელიმე მხარე მოექცევა წინა მუხლში აღნიშნულ ფორს-მაჟორულ გარემოებებში, მან დაუყოვნებლივ უნდა მიაწოდოს მეორე მხარეს ამის შესახებ წერილობითი შეტყობინება. ამავე მხარემ უნდა წარუდგინოს მეორე მხარეს დეტალური ანგარიში, რომელიც შეიცავს ფორს-მაჟორის მიზეზებსა და შედეგებს.
24. თუ ფორს-მაჟორი ხელს შეუშლის ნებისმიერი მხარის მემორანდუმით გათვალისწინებული რომელიმე ვალდებულების ან მისი ნაწილის ჯეროვნად შესრულებას, იმ მხარეს, რომელიც ფორს-მაჟორზე მიუთითებს, ვალდებულებების შეუსრულებლობა ჩაეთვლება საპატიოდ ამ მოვლენის ზემოქმედების პროპორციულად და მეორე მხარეს არ იქნება უფლება შეწყვიტოს მემორანდუმი, თუ ამავე მემორანდუმით სხვა რამ არ არის გათვალისწინებული.

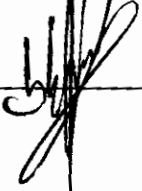
დამატებითი დებულებები

25. წინამდებარე მემორანდუმი ძალაში შედის მისი ხელმოწერის დღეს და ძალაშია მხარეთა მიერ ურთიერთვალდებულებების ამოწურვამდე.
26. კომპანია უფლებამოსილია პროექტის განხორციელების მიზნით დააფუძნოს საპროექტო კომპანია და გადასცეს მას მემორანდუმით გათვალისწინებული გარკვეული უფლებები ან/და ვალდებულებები, რაზეც მხარეები განახორციელებენ შესაბამის ცვლილებებს წინამდებარე მემორანდუმში.
27. წინამდებარე მემორანდუმი შედგენილია ქართულ ენაზე სამ თანაბარი იურიდიული ძალის მქონე ეგზემპლარად.

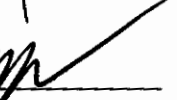
ხელმოწერები

საქართველოს მთავრობა

_____

კახა კალაძე

შპს „ლარსიენერჯი“

_____

გიორგი გოგავა

სს „ელექტროენერჯეტის სისტემის კომერციული ოპერატორი“

_____

ვახტანგ ამბოვაძე

დანართი N1

#	დასახელება	ადგილმდებარეობა	მდინარის ნიშნულები	წლიური გამომუშავება	სიმძლავრე	სავარაუდო ინვესტიცია
1	ლარსიჰესი 2	ვაზეგის მუნიციპალიტეტი, მდინარე თერგი	1267 მ.ზ.დ. 1250 მ.ზ.დ.	21,8 მლნ. კვტ.სთ.	4,2 მგვტ.	5 000 000 აშშ დოლარი

დანართი N2

<p><u>ჰიდროელექტროსადგურის დასახელება: ლარსიჰესი 2</u></p>		<p>თვეების რაოდენობა მემორანდუმის ხელმოწერის თარიღიდან</p>		
		3	6	9
1.	ტოპოგრაფიული კვლევა და რუკების მომზადება			
2.	გეოლოგია, გეოფიზიკა			
3.	მეტეოროლოგიური და ჰიდროლოგიური კვლევები			
4.	ტექნიკურ-ეკონომიკური ანგარიშის წარდგენა			
4.1	ადგილმდებარეობისა და ძირითადი პარამეტრების დაზუსტება			
4.2	ტოპოგრაფიული კვლევა და რუკების მომზადება			
4.3	გეოლოგია, გეოფიზიკა			
4.4	მეტეოროლოგიური და ჰიდროლოგიური კვლევები			
4.5	სეისმური ანგარიში			
4.6	ჰიდრაულიკური კვლევები			
4.7	ინფრასტრუქტურა (გზები)			
4.8	ელექტროენერჯის წარმოება			
4.9	ქსელთან მიერთება და გადამცემი ხაზი			
4.10	ხარჯთაღრიცხვა			
4.11	მშენებლობის გეგმა - გრაფიკი			
4.12	ფინანსურ - ეკონომიკური ანალიზი			
4.13	ტექნიკური დიზაინი			
5.	გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის მომზადება			
5.1	ალტერნატივების ანალიზი			
6.	საჯარო განხილვის ჩატარება და შედეგების წარდგენა			
7.	პროექტის განხორციელებისათვის საჭირო მიწის ნაკვეთების ადგილმდებარეობის დადგენა და განსაზღვრა			
8.	პროექტის განხორციელების თაობაზე მთავრობისათვის წინადადების წარდგენა			

დანართი N3

წინასამშენებლო ფაზა		სამშენებლო ფაზა		
დასაწყისი	დასასრული	დასაწყისი	დასასრული	
მემორანდუმის ხელმოწერის თარიღი	ხელშეკრულების ხელმოწერის თარიღი	ხელშეკრულების ხელმოწერის თარიღი	მშენებლობის ნებართვის საფუძველზე მშენებლობის დაწყების თარიღი - 6 თვე ხელშეკრულების ხელმოწერიდან	ექსპლუატაციაში მიღება
13 თვე მემორანდუმის ხელმოწერიდან		26 თვე ხელშეკრულების ხელმოწერიდან		

დანართი N4

ხელშეკრულება

ქ. თბილისი _____

საქართველოს მთავრობა (შემდგომში: „მთავრობა“) წარმოდგენილი საქართველოს ენერჯეტიკის მინისტრის კახა კალაძის მიერ, და

შპს „ლარსიენერჯი“ (შემდგომში: „კომპანია“) ს/კ: 405094044, წარმოდგენილი მისი დირექტორის გიორგი გოგავას (პ/ნ 01024007590) მიერ.

ვინაიდან ძირითადად მხარეებმა, მემორანდუმის შესაბამისად კომპანიის მიერ მომზადებული და წარდგენილი ტექნიკურ-ეკონომიკური განხორციელებადობის ანალიზის, ბუნებრივ და სოციალურ გარემოზე ზემოქმედების შეფასებისა და საჯარო განხილვის შედეგების საფუძველზე მიიღეს ერთობლივი გადაწყვეტილება მემორანდუმის დანართი N1-ით გათვალისწინებული ელექტროსადგურის მშენებლობის თაობაზე;

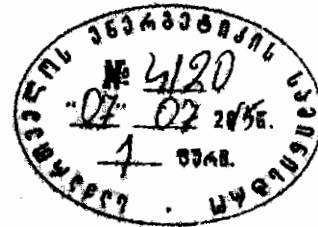
ვინაიდან კომპანიამ მემორანდუმის 8.1 მუხლის საფუძველზე მთავრობის სასარგებლოს წარმოადგინა საბანკო გარანტია;

აქედან გამომდინარე ძირითადი მხარეები დებენ წინამდებარე ხელშეკრულებას მშენებლობის ფაზის დაწყების მიზნით.

წინამდებარე ხელშეკრულება ძალაში შედის მხარეთა მიერ მისი ხელმოწერის მომენტიდან.

ხელმოწერები:

საქართველოს მთავრობის განკარგულება

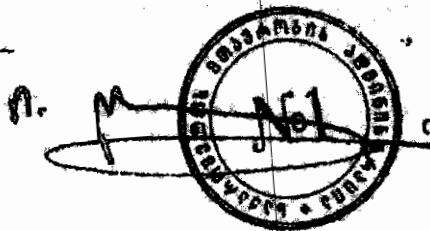
№1396 2015 წლის 3 ივლისი ქ. თბილისი

საქართველოს მთავრობას, შპს „ლარსიენერჯის“ და სს „ელექტროენერგეტიკული სისტემის კომერციულ ოპერატორს“ შორის დასადები ურთიერთგაგების მემორანდუმის თაობაზე

1. მოწონებულ იქნეს საქართველოს მთავრობას, შპს „ლარსიენერჯის“ და სს „ელექტროენერგეტიკული სისტემის კომერციულ ოპერატორს“ შორის დასადები ურთიერთგაგების მემორანდუმის პროექტი.

2. „საქართველოს მთავრობის სტრუქტურის, უფლებამოსილებისა და საქმიანობის წესის შესახებ“ საქართველოს კანონის 27-ე მუხლის შესაბამისად, ურთიერთგაგების მემორანდუმს, საქართველოს მთავრობის სახელით, ხელი მოაწეროს საქართველოს ენერჯეტიკის მინისტრმა კახა კალაძემ.

პრემიერ-მინისტრი

ირაკლი დარიბაშვილი

საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო
MINISTRY OF JUSTICE OF GEORGIA

KA010154071932615

საქართველო, ქ.თბილისი, 0114, გორგასლის ქ.24 ა. ტელ.: 2 40-51-48, 2 40-58-36; ელ. ფოსტა: info@justice.gov.ge
24 a, Gorgasali str., 0114, Tbilisi, Tel.: 2 40-51-48, 2 40-58-36, E-MAIL: info@justice.gov.ge

№4702

15 / ივნისი / 2015 წ.

საქართველოს ენერჯეტიკის
მინისტრის მოადგილეს,
ბატონ ირაკლი ხმაღამუს

ბატონო ირაკლი,

საქართველოს იუსტიციის სამინისტრომ განიხილა თქვენი 2015 წლის 5 ივნისის №04/2110 წერილით წარმოდგენილი საქართველოს მთავრობას, შპს „ლარსინენერჯისა“ და სს „ელექტროენერჯეტიკული სისტემის კომერციულ ოპერატორს“ შორის დასადგები ურთიერთგაგებობის მემორანდუმის პროექტი და გაცნობებთ, რომ საკითხი, ურთიერთგაგებობის მემორანდუმის პროექტის 16.2 და 16.3 პუნქტების შესაბამისად, კომპანიის მიერ მემორანდუმის შეწყვეტის შემთხვევაში, კომპანიისთვის საქართველოს მთავრობის მიერ აუდიტირებული და დოკუმენტირებული საინვესტიციო ხარჯის ანაზღაურების თაობაზე საჭიროებს გადაწყვეტას მიზანშეწონილობიდან გამომდინარე.

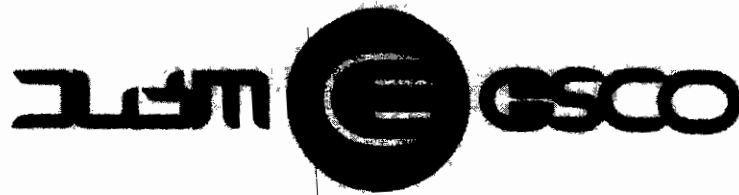
პატივისცემით,

გ. დავითაშვილი

მინისტრის მოადგილე

გოჩა ლორთქიფანიძე

ელექტროენერგეტიკული ბაზრის ოპერატორი
Electricity Market Operator

საქართველო, თბილისი, 0114, ბარათაშვილის ქ. 2
ტელეფონი: 2401420; ფაქსი: 2601915

2 Baratashvili Str., 0114 Tbilisi, Georgia
Phone: +995 32 2401420; Fax: +995 32 2601915

N 01/571
09/06/2015

571-01-2-201506091530

თანხმობა ხელმოსაწერი
ურთიერთგაგების მემორანდუმის
პროექტზე

საქართველოს ენერგეტიკის მინისტრის
მოადგილეს ბატონ ირაკლი ხმალაძეს

ბატონო ირაკლი,

საქართველოს ენერგეტიკის სამინისტროს 2015 წლის 05 ივნისის #04/2015 წერილის პასუხად გაცნობებთ, რომ ბაზრის ოპერატორმა განიხილა საქართველოს მთავრობას, სს „ელექტროენერგეტიკული სისტემის კომერციულ ოპერატორსა“ და შპს „ლარსიენერჯი“-ს შორის დასადები ურთიერთგაგების მემორანდუმის პროექტი (ლარსიპესი-2), რომელთან დაკავშირებითაც გაცნობებთ, რომ ბაზრის ოპერატორი ეთანხმება წარმოდგენილ მემორანდუმის პროექტს.

ამასთან, გთხოვთ, გაითვალისწინოთ, რომ მემორანდუმის მე-9 მუხლის მე-2 წინადადების შინაარსის ლოგიკური განმარტებიდან გამომდინარე, საწყისი ექსპლუატაციის პერიოდის განმავლობაში, ბაზრის ოპერატორის მიერ ელექტროენერჯის შესყიდვის ვალდებულება წარმოიშვება მხოლოდ შესაბამისი წლის ელექტროენერჯის (სიმძლავრის) ბალანსში „ლარსიპესი-2“-ს მიერ გამოსამუშავებელი ელექტროენერჯის ასახვის შემდეგ.

პატივისცემით,

ვახტანგი ამბოკაძე

გენერალური დირექტორი

OFFICE@ESCO.GE • WWW.ESCO.GE

სს "ელექტროენერგეტიკული სისტემის კომერციული ოპერატორი"
რეგისტრირებულია ქ. თბილისის სეკანდარული ინსტიტუტის მიერ 07.08.2006; საიდ. კოდი 205170036

ELECTRICITY SYSTEM COMMERCIAL OPERATOR JSC
Registered by Tbilisi Tax Inspectorate on 07.08.2006; ID CODE 205170036